

Proč by měly vzdělávací instituce používat a vyučovat svobodný software

„Školy by měly učit své studenty být občany silné, schopné, nezávislé a svobodné společnosti“

Toto jsou hlavní důvody proč by univerzity a školy všech stupňů měly používat výhradně svobodný software.

Sdílení

Školy by měly jít příkladem a tak učit hodnotám sdílení. Svobodný software podporuje vzdělání tím, že umožňuje sdílení vědomostí a nástrojů:

- **Vědomosti.** Mnoho mladých studentů má talent na programování; jsou fascinováni počítači a lační dozvědět se jak jejich systémy fungují. U proprietárního softwaru je způsob jejich fungování tajný, takže učitelé nemají žádnou možnost jej zpřístupnit žákům. Naproti tomu u svobodného softwaru může učitel vysvětlit základní princip a pak předat studentům zdrojový kód k přečtení a prostudování.
- **Nástroje.** Učitelé mohou dát studentům k dispozici kopie programů, které používají v hodinách, pro domácí použití. U svobodného software je kopírování nejen dovolené, ale i žádoucí a tvůrci softwaru podporované.

Společenská zodpovědnost

Počítače se staly nedílnou součástí běžného života. Digitální technologie velmi rychle mění společnost a školy mají vliv na budoucnost společnosti. Jejich posláním je připravit studenty podílet se na svobodné informační společnosti tím, že je naučí schopnosti mít svůj život jednoduše pod kontrolou. Software by neměl být v moci vývojáře, který činí jednostranná rozhodnutí, která nikdo jiný nemůže změnit. Vzdělávací instituce by neměly výrobcům nesvobodného software dovolit prosadit svou moc nad zbytkem společnosti a její budoucností.

Nezávislost

Školy mají morální zodpovědnost učit síle, nikoli závislosti na jednom produktu konkrétní mocné firmy. Volbou svobodného softwaru navíc škola sama získá nezávislost na jakémkoli komerčním zájmu a vyhne se tzv. proprietárnímu uzamčení (vendor lock-in).

- Výrobci proprietárního software využívají školy a univerzity jako odrazový můstek k získání uživatelů a vnucení svého softwaru celé společnosti. Nabízejí ve slevě či dokonce zdarma kopie svých proprietárních programů vzdělávacím institucím, aby se je studenti naučili používat a stali se na nich závislí. Jakmile dostudují, oni ani jejich zaměstnavatelé slevu na kopie těchto programů nedostanou. Ve skutečnosti si tyto firmy najímají školy a university jako agenty, kteří dovedou lidi k doživotní závislosti
- Svobodné softwarové licence neexpirují, to znamená, že po zavedení svobodného softwaru, zůstává instituce na dodavateli nezávislá. Navíc, licence na svobodný software garantují uživatelům nejen práva používat software podle svých potřeb, kopírovat jej a distribuovat, ale také jej upravit tak, aby vyhověl jejich požadavkům. Pokud si tedy instituce přeje implementovat nějakou novou funkcionalitu v programu, může k tomuto úkolu využít služeb libovolného vývojáře, nezávisle na původním dodavateli.

Výuka

Při rozhodování, kam jít studovat, stále více studentů zvažuje, jestli univerzita vyučuje informatiku a softwarový vývoj s využitím svobodného softwaru. Svobodný software znamená, že studenti mohou svobodně studovat, jak program pracuje a naučit se, jak jej přizpůsobit svým vlastním potřebám. Výuka svobodného softwaru také pomáhá studiu etiky softwarového vývoje a profesionální praxe.

Úspory

To je zjevná výhoda, která okamžitě zaujme školní administrativu, nicméně je to jen malá část výhod. Klíčové na tomto aspektu je, že právo distribuovat kopie při minimálních či nulových nákladech školám dává možnost pomoci rodinám s finančními problémy, tedy hájit férovost a rovné příležitosti při vzdělávání mezi studenty.

Kvalita

Stabilní, bezpečná a lehce instalovatelná řešení se svobodným softwarem jsou pro školství bez problémů dostupná. Nicméně vynikající výkon a vlastnosti jsou druhotnou výhodou, klíčová je svoboda uživatelů počítačů.

<https://gnu.org/education/edu-why.html>